

DE BEKNOPTE ADVIEZEN

DEEL 2

SHAYKHOEL-ISLAAM IBN TAYMIYYAH رَحْمَةُ اللَّهِ
OVERLEDEN 728H

HET TWEEDE ADVIES

Wat betreft je vraag over de beste daden na de verplichte daden. Dan verschilt dat per persoon, waartoe hij in staat is en wat hem uitkomt in zijn tijdsbestek. Dus het is niet mogelijk om een algemeen antwoord te geven die geschikt is voor iedere persoon. Maar waar consensus over is onder de degene die kennis hebben over Allah en Zijn Geboden is dat: het consistent zijn in het *gedenken van Allah* ten alle tijden behoort tot het beste waar iemand zichzelf mee kan bezighouden in het algemeen. En daarop duidt de hadith van Aboe Hoerayra رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ die overgeleverd is door Moeslim:

«سَبَقَ الْمُفْرِدُونَ. قَالُوا وَمَنْ الْمُفْرِدُونَ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ " الذَّاكِرُونَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتُ »

“De moefaridoen zijn jullie voorgedaan” Zij zeiden: “O Boodschapper van Allah, wie zijn de moefaridoen?” Hij zei: “Degenen die Allah veelvuldig gedenken van onder de mannen en vrouwen.”¹

En wat is overgeleverd door Aboe Dawoed van Aboe Dardaa رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ dat de Profeet صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ zei:

«أَلَا أُبَشِّرُكُمْ بِخَيْرِ أَعْمَالِكُمْ، وَأَزْكَاهَا عِنْدَ مَلِكِكُمْ، وَأَرْفَعُهَا فِي دَرَجَاتِكُمْ وَخَيْرَ لَكُمْ مِنْ إِنْفَاقِ

الذَّهَبِ وَالْوَرَقِ، وَخَيْرَ لَكُمْ مِنْ أَنْ تَلْقَوْا عَدُوَّكُمْ فَتَضْرِبُوا أَعْنَاقَهُمْ وَيَضْرِبُوا أَعْنَاقَكُمْ؟" قَالُوا: بَلَى.

قَالَ: "ذِكْرُ اللَّهِ تَعَالَى"

“Zal ik jullie niet informeren over de beste daden, het meest zuivere bij jullie Bezitter, wat jullie in jullie rangen doet verheffen en beter voor jullie is dan het weggeven van goud en zilver in liefdadigheid, en beter is dan het ontmoeten van jullie vijand [op het slagveld] waarop jullie uithalen naar hun nekken en zij uithalen op jullie nekken?” Zij zeiden: “Welzeker” Hij zei: “Het gedenken van Allah de Verhevene.”²

Hierop duiden vele bewijzen vanuit de Koran, vanuit inzicht, observatie en overleveringen.

¹ Overgeleverd in Sahieh Moeslim #2676

² Overgeleverd in Djaami' at-Tirmidhie #3377

Het minste wat een dienaar kan doen is dat hij consistent is in de gedenkingen die zijn overgeleverd van de leraar van het goede, de leider van de godvrezende صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. Zoals de tijd- en plaatsgebonden smeekbeden: aan het begin en einde van de dag, wanneer je gaat slapen, wanneer je ontwaakt van je slaap en na de gebeden.

En de specifieke smeekbeden: bij het eten en drinken, bij het aankleden, bij geslachtsgemeenschap, bij het betreden en verlaten van het huis, de moskee, het toilet, bij regen en bij donder, etc. Daarover zijn boeken samengesteld genaamd “De handelingen van de dag en nacht”¹.

Vervolgens is het consistent zijn met de algemene gedenkingen en de beste daarvan is:

« لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ »

“Niets of niemand heeft het recht om aanbeden te worden behalve Allah”

Maar op sommige momenten kunnen andere gedenkingen beter zijn, zoals:

«سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ»

“Vrij van alle tekortkomingen is Allah, alle lof behoort toe aan Allah alleen, Allah is de grootste, er is geen macht noch kracht buiten van Allah.”

Vervolgens dient hij te beseffen dat alles waarmee zijn tong spreekt en zijn hart inbeeldt wat hem dichter brengt tot Allah – zoals het vergaren van kennis en het onderwijzen ervan, het gebieden van het goede en het verbieden van het slechte – behoort tot het gedenken van Allah.

Om die reden behoort degene die zich bezighoudt met het vergaren van profijtvolle kennis na het verrichten van de verplichte zaken. Of een zitting bij woont om *fiqh* [begrip van de religie] te verkrijgen, wat Allah en Zijn Boodschapper *fiqh* hebben genoemd, dan behoort dit ook tot de beste manieren voor het gedenken van Allah. Vandaar als je de uitspraken vergelijkt van de vroegere generaties dan zul je geen grote verschillen tussen hen tegenkomen met wat gezien wordt als de beste daden.

¹ De handelingen van de dag en nacht zijn boekwerken geschreven waarin smeekbeden zijn verzameld. De bekende Hadithverzamelaar an-Nasaa-ie (303H) heeft onder andere een boek met die naam en ook Ibn as-Soennie (364H). Tegenwoordig maken de meeste mensen onder andere gebruik van Hisnoel-Moeslim waarin alle dagelijkse smeekbeden terug te vinden zijn.

Mocht het voorkomen dat een zaak niet duidelijk is voor een dienaar dan dient hij de voorgeschreven *istikhaarah*¹ te verrichten. En niemand die Allah de Verhevene om raad heeft gevraagd heeft daar achteraf spijt van gekregen. En dit dient de dienaar veelvuldig te doen. Evenals het veelvuldig verrichten van smeekbeden, want dat is de sleutel tot al het goede. Hij dient niet haastig te zijn door te zeggen: *'Ik heb Hem aangeroepen maar Hij heeft het niet verhoord.'*

En de dienaar dient te streven naar de beste momenten voor het verrichten van smeekbeden zoals: het laatste gedeelte van de nacht, aan het einde van het gebed², na de gebedsoproep, tijdens een regenbui en soortgelijke momenten.

¹ **al-Istikhaarah** vraagt een dienaar Allah om raad in het goede over bijvoorbeeld twee zaken waarover hij twijfelt.

Deze handeling is overgeleverd door Djaabir ibn Abdillaah رضي الله عنه hij zei: “Wij waren met de Boodschapper van Allah صلى الله عليه وسلم en hij leerde ons *al-istikhaarah* in alle zaken, zoals hij ons ook een hoofdstuk uit de Koran leerde, hij صلى الله عليه وسلم zei:

“Wanneer één van jullie met een bepaalde zaak zit, laat hem dan twee vrijwillige gebedseenheden verrichten en vervolgens zegt hij:

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَغِيْرُكَ بِعَلْبِكَ وَأَسْتَقْدِرُكَ بِقُدْرَتِكَ، وَأَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ الْعَظِيمِ، فَإِنَّكَ تَقْدِرُ وَلَا أَقْدِرُ وَتَعْلَمُ وَلَا أَعْلَمُ وَأَنْتَ عَلَامُ الْغُيُوبِ، اللَّهُمَّ إِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الْأَمْرَ خَيْرٌ لِي فِي دِينِي وَمَعَايِشِي وَعَاقِبَةِ أَمْرِي - أَوْ قَالَ عَاجِلِ أَمْرِي وَأَجَلِهِ - فَاقْدِرْهُ لِي وَيَسِّرْهُ لِي ثُمَّ بَارِكْ لِي فِيهِ، وَإِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الْأَمْرَ شَرٌّ لِي فِي دِينِي وَمَعَايِشِي وَعَاقِبَةِ أَمْرِي - أَوْ قَالَ فِي عَاجِلِ أَمْرِي وَأَجَلِهِ - فَاصْرِفْهُ عَنِّي وَاصْرِفْنِي عَنْهُ، وَاقْدِرْ لِي الْخَيْرَ حَيْثُ كَانَ ثُمَّ ارْضِنِي بِهِ - قَالَ - وَاسْمِعِي حَاجَتَهُ»

“O Allah! Ik vraag U om raad middels Uw Kennis en Uw Macht om mij een keuze te laten maken en ik vraag U om Uw Veelomvattende Zegeningen. Want waarlijk, U bent tot alles in staat en ik ben niet in staat. U weet en ik weet niet, en U bezit kennis over het onwaarneembare. O Allah! Als U weet dat deze zaak beter is voor mij in mijn religie en mijn levensonderhoud en voor mij in het Hiernamaals - of hij zei: voor mijn huidige en latere situaties -, schikt het dan voor mij en vergemakkelijk het voor mij om het te verkrijgen, en zegen mij daar vervolgens mee. En als U weet dat deze zaak schadelijk is voor mij in mijn religie en mijn levensonderhoud en in het Hiernamaals - of hij zei: voor mijn huidige en latere situaties -, houd ver weg van mij en hou mij hier er ver vandaan. En schikt het goede voor mij en laat mij hier vervolgens tevreden over zijn... Vervolgens benoem je de zaak waarover je raad vraagt” Overgeleverd in Sahieh al-Boekhaarie #1109

² Na het verrichten van de laatste *tashahoed* en vóór het geven van de *tasliem*.